

Geriatrya i gerontologia

Podstawowym referatem podczas ostatniego posiedzenia Komisji Historii i Filozofii Medycyny PTPN 28 marca była praca Michała Początki „Gerontologia i geriatrya. Mit założycielski, daty graniczne, kierunki rozwoju”.

Przeciętne życie człowieka wydłuża się. Żyjemy coraz dłużej, ale – niestety – coraz mniej komfortowo. Z wiekiem pojawiają się problemy związane ze starością w nieznanym wcześniej zakresie. Nie tylko medyczne, ale także biologiczne, społeczne, psychologiczne oraz ekonomiczne. Nauką, która bada te zjawiska, jest gerontologia. W obrębie jej zainteresowań jest nie tylko człowiek, ale cała przyroda ożywiona.

Starość jest procesem naturalnym następującym w nieunikniony sposób po okresie młodości i wieku dojrzałego. Cechuje się kilkoma charakterystycznymi zjawiskami: spadkiem zdolności adaptacyjnych organizmu, wzrostem śmiertelności, narastaniem zmian degeneracyjnych organizmu, zwiększoną zapadalnością na choroby, często charakterystyczne dla wieku starczego. Dochodzą do tego negatywne zjawiska społeczne: pogorszenie warunków ekonomicznych i w związku z tym często konieczność zamiany mieszkania na mniejsze, utrata pozycji społecznej, ograniczenie, z przyczyn naturalnych, towarzystwa. Częścią gerontologii jest geriatrya. Wydzielona z interny, zajmuje się wielopłaszczyznowymi niedomaganiem zdrowotnymi ludzi starych. Próbuje im pomóc, zapewniając starość wolną w największym stopniu od dolegliwości, pokazuje możliwości aktywności bez względu na wiek i próbuje sprawić, aby końcówka życia była możliwie najszczęśliwsza. Zajmuje się także opieką paliatywną i terminalną. Wielką popularnością, stale wzrastającą, cieszą się uniwersytety trzeciego wieku. Na całym świecie jest ich 2000, w Polsce 200. Przyszłość należy do tzw. medycyny przeciwstarzeniowej. Poszukuje ona czynników starzenia się człowieka, a więc także metod zapobiegania im, właściwej profilaktyki i promocji zdrowia.

Michał Początek przedstawił interesujący referat w niezwykle zajmujący sposób. Efektem była ożywiona dyskusja po jego zakończeniu.

W dalszej części spotkania swoje „Obrachunki naukowe przewodniczącego komisji” przedstawił prof. Meissner. Między innymi fragment filmu „Alternatywne metody leczenia” i wystąpienie „Nauka w średniowieczu a Kościół”.

Zebranie było jednocześnie posiedzeniem sprawozdawczo-wyborczym. Przewodniczącym komisji został ponownie prof. Roman K. Meissner, a sekretarzem Katarzyna Surdyk.

Zebrani mogli ponadto zapoznać się z 72. tomem „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”. Starannie wydany, na znakomitym papierze, bogaty w treści zeszyt jest ostatnim, który przygotował dotychczasowy redaktor naczelny, prof. Roman K. Meissner. Jak pisze profesor we wstępie, najważniejszą i najtrudniejszą sprawą dla egzystencji wydawnictwa było zapewnienie koniecznych funduszy. Jest nadzieja, że ukazujące się od 80 lat „Archiwum” wydawane będzie nadal.

Magazyn w ostatnim czasie rozwinął się. Wzbogacony został o publikacje w języku angielskim, co otwiera łamy pisma dla autorów zagranicznych poszerzony o działy z historii najnowszej nauk medycznych. Jest to bardzo trafne posunięcie w czasach, gdy nauka rozwija się w tempie, za którym trudno nadążyć. Należy mieć nadzieję, że założone w 1924 r. przez prof. Adama Wrzowska „Archiwum”, doprowadzone w ostatnim czasie do dawnej świetności przez prof. Romana K. Meissnera, nadal będzie znaczącą pozycją wydawaną przez Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Polskie Towarzystwo Historii Medycyny i Farmacji.